

عقل آنچنان قدرت دارد که می‌تواند «اکنون» را هم در تعلیق بگذارد

غلامحسین ابراهیمی دینانی در برنامه این هفته جام معرفت گفت: گذشته در تعلیق است و آینده نیز چون هنوز نیامده در تعلیق است و ما در حال هستیم اما عقل آنچنان قدرت دارد که حتی «اکنون» را هم در تعلیق می‌گذارد.

غلامحسین ابراهیمی دینانی در برنامه این هفته جام معرفت گفت: گذشته در تعلیق است و آینده نیز چون هنوز نیامده در تعلیق است و ما در حال هستیم اما عقل آنچنان قدرت دارد که حتی «اکنون» را هم در تعلیق می‌گذارد.

به گزارش خبرگزاری مهر، دکتر دینانی در برنامه این هفته جام معرفت درباره وجودشناسی فلسفی در کلمات مکنونه مرحوم فیض صحبت کرده است که خلاصه ای از برنامه معرفت جمعه ۷ آذر در پی می‌آید:

یکی از صفات وجود این است که «با» زمان و مکان است نه «در» زمان و مکان. با همه چیز هست نه اینکه همنشین آنان باشد و با همه چیز فرق دارد نه اینکه از آنها جدا و بیگانه باشد.

انسان، تنها مظهر «مَثَل اعلی» است که در قرآن کریم آمده است. با توجه به اینکه خداوند با زمان و مکان است و نه در آنها، این سوال پیش می‌آید که در داستان اصحاب کهف زمان و مکان چگونه قابل توضیح است و آنها در چه ساحتی بودند؟

اصحاب کهف در ساحت مجرد زمانی و مکانی یعنی در ساحت ملکوت بودند، نه زمانی است و نه مکانی. زمان را عقل می‌تواند تعلیق کند. خود عقل، زمانی و مکانی نیست. زیرا آنچه که در زمان و مکان است، قابل پیش بینی است و شما می‌توانید آن را کنترل کنید. عقل، آزاد است و آزادی ملک طلق عقل است. آزادی از عقل است و اسیر زمان و مکان نیست.

ما هم اکنون، گذشته را تعلیق می‌کنیم زیرا که هم اکنون در گذشته نیستیم، آینده نیز در تعلیق است زیرا که آینده برای ما الان حضور ندارد، پس انسان‌ها در «آن» زندگی می‌کنند. ما نه در گذشته هستیم و نه در آینده. آینده که هنوز نیامده حتی یک ساعت آینده یا دقایق آینده به حکم اینکه هم اکنون نیست، در تعلیق است. «نی هنوز» است. دو اصطلاح «دیگر نه» و «نی هنوز» را دقت کنید. یعنی گذشته «دیگر نه» و آینده «نی هنوز» است. پس ما الان در «حال» هستیم.

خوب پس گذشته در تعلیق است و آینده نیز چون هنوز نیامده در تعلیق است و ما در حال هستیم اما عقل آنچنان قدرت دارد که حتی «اکنون» را هم در تعلیق می‌گذارد. شما می‌توانید در «اکنون» هم نباشید و در جاودانگی به سر ببرید. یعنی به جاودانگی بیاندیشی. اصحاب کهف، افرادی بودند که «اکنون» را نیز تعلیق کردند. این، عقل است.